

THE UNIVERSITY OF
SISTAN & BALUCHESTAN
(ESTABLISHED 1974)

دانشگاه سیستان و بلوچستان

بنام خدا

«فرم طرح درس»

دانشکده: الهیات و معارف اسلامی رشته گرایش: فقه و مبانی حقوق اسلامی مقطع: کارشناسی
نام درس: حقوق جزای عمومی در اسلام تعداد واحد نظری: ۲ واحد

هدف کلی درس: آشنایی با کلیاتی پیرامون جرم و انواع همکاری در ارتکاب جرم و مسئولیت کیفری و انواع مجازات

رئوس مطالب

رئوس مطالب	
<p>بیان کلیات شامل:</p> <ul style="list-style-type: none"> • تعریف حقوق جزا • تقسیمات حقوق جزا • ویژگی های حقوق جزا • منابع حقوق جزا • ارائه بحثی پیرامون جرم الف) تعریف جرم ب) عناصر تشکیل دهنده جرم 	هفته اول
<p>تبیین عنصر قانونی جرم:</p> <ul style="list-style-type: none"> • اصل قانونی بودن جرائم در اسلام • آثار اصل قانونی بودن الف) تفسیر مضیق نصوص جزائی ب) عطف بما سبق نشدن ج) مواعد عطف بما سبق شدن قوانین ماهوی 	هفته دوم
<p>قلمرو قوانین کیفری در مکان:</p> <ul style="list-style-type: none"> • صلاحیت سرزمینی • صلاحیت شخصی • صلاحیت واقعی • صلاحیت جهانی 	هفته سوم

<p>بررسی برخی از عوامل موجهه جرم:</p> <ul style="list-style-type: none"> • امر آمر قانونی • حکم قانون • اجازه قانونی • ارتکاب عمل برای اجرای قانون اهم 	<p>هفته چهارم</p>
<p>ادامه بررسی برخی از عوامل موجهه جرم:</p> <ul style="list-style-type: none"> • دفاع مشروع الف) شرائط دفاع ب) موضوعات دفاع • ضرورت • رضایت الف) عمل جراحی ب) عملیات ورزشی 	<p>هفته پنجم</p>
<p>بررسی عنصر مادی جرم:</p> <ul style="list-style-type: none"> • اجزای عنصر مادی • دسته بندی جرائم از لحاظ ساختاری • مراحل ارتکاب جرم: الف) قصد ارتکاب جرم ب) تهیه مقدمات ج) مرحله شروع به اجرا (مجازات شروع به جرم) 	<p>هفته ششم</p>
<p>بررسی عنصر معنوی جرم</p> <ul style="list-style-type: none"> • عنصر معنوی در جرائم عمدی • اجزای عمد: الف) علم ب) قصد ج) انگیزه • عنصر معنوی در جرایم غیر عمدی 	<p>هفته هفتم</p>
<p>پیرامون مجرم (مرتکب جرم):</p> <ul style="list-style-type: none"> • فاعل جرم • شرکت در جرم 	<p>هفته هشتم</p>

<ul style="list-style-type: none"> • معاونت در جرم الف) شرایط تحقق معاونت ب) مجازات معاون جرم • سردستگی 	
<p>مسئولیت کیفری:</p> <ul style="list-style-type: none"> • شرایط مسئولیت کیفری • موانع مسئولیت کیفری الف) علل تام ب) علل نسبی • بررسی انواع علل تام مسئولیت کیفری الف) عدم بلوغ ب) جنون 	<p>هفته نهم</p>
<p>ادامه بررسی انواع علل تام مسئولیت کیفری:</p> <ul style="list-style-type: none"> • اجبار الف) مفهوم اجبار ب) انواع اجبار • اکراه • مجازات اکراه کننده 	<p>هفته دهم</p>
<p>بررسی علل نسبی مانع مسئولیت کیفری:</p> <ul style="list-style-type: none"> • اشتباه • خواب • مستی 	<p>هفته یازدهم</p>
<p>بررسی انواع مجازات ها:</p> <ul style="list-style-type: none"> • مجازات اصلی الف) برای اشخاص حقیقی ب) برای اشخاص حقوقی 	<p>هفته دوازدهم</p>
<p>ادامه آشنایی با انواع مجازات:</p> <ul style="list-style-type: none"> • مجازات تکمیلی • مجازات تبعی 	<p>هفته سیزدهم</p>

<p>نحوه تعیین و اعمال مجازاتها:</p> <ul style="list-style-type: none"> • موارد تخفیف و معافیت از مجازات • مجازات های جایگزین حبس • تشدید مجازات 	<p>هفته چهاردهم</p>
<p>بررسی تعدد جرائم:</p> <ul style="list-style-type: none"> • در جرائم مستوجب حد • در جرائم تعزیری الف) تعدد مادی ب) تعدد معنوی <p>بررسی تکرار جرم:</p>	<p>هفته پانزدهم</p>
<p>آشنایی با برخی نهادهای کیفری در قانون مجازات اسلامی ۹۲:</p> <ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با نظام نیمه آزادی • آشنایی با نظام آزادی مشروط • آشنایی با تعویق صدور حکم • آشنایی با نهاد تعلیق مجازات 	<p>هفته شانزدهم</p>

ارزیابی : کار کلاسی ، میان ترم ، کنفرانس و پایان ترم

منبع: جزوه تدارک دیده شده به همراه کتاب حقوق جزای عمومی دکتر اردبیلی